

Motion till riksdagen 2013/14:Sf395

av **Abdirizak Waberi (M)**

Utveckla utbildningar som stöder etablering av företag som drivs av återvandrare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa utbildning till stöd för återvandring.

Motivering

Svenskt bistånd har fokus på fattigdomsbekämpning, demokrati och katastrofhjälp. Det är bra och viktiga områden som ger grundförutsättningar för utveckling i mottagarlandet.

Katastrofhjälpen är ett självklart inslag i ett humanitärt bistånd. Drabbas man av en katastrof där hus och hem förintas har man små eller inga möjligheter att därefter leva ett normalt liv. Särskilt i utvecklingsländer har få människor resurser att bygga upp ett hem och återuppta sin försörjning på nytt. Staten har oftast inte heller några medel till detta. Därför är det viktigt att världssamfundet bidrar till en återuppbyggnad av förstörda samhällen och förstörd infrastruktur.

Är man så fattig och har så knappa resurser att all vaken tid i princip går åt för att skaffa det allra nödvändigaste för att överleva dagen ges inte utrymme för något annat. Därför är fattigdomsbekämpning som ger möjlighet till bättre ekonomi den kanske allra viktigaste åtgärden för utveckling. Fattigdomsbekämpning kan ske på flera sätt, till exempel genom att skapa tillgång till marknader och inlemma självförsörjande jordbrukare i penningekonomin. Ett sätt att åstadkomma detta kan vara teknologikutveckling och tekniköverföring inom olika områden. Det kan till och med möjliggöra språngvisa utvecklingsframsteg.

Fel! Okänt namn på

Att kunna tillhöra en intresseorganisation eller ett politiskt parti utan risk för repressalier är på många sätt grunden för demokratisk utveckling. Olika intressen, viljor och åsikter skall kunna mötas för att föra en dialog om hur samhället skall utvecklas och för att lösa intressekonflikter utan våld. Som ett nästa steg krävs att information kan spridas och verifieras, vilket blivit enklare tack vare internets genombrott.

Sverige har tagit emot relativt många människor som flytt från krig eller förföljelse i olika delar i världen. I några av de länder de flytt från har situationen förbättrats och oron minskat. Många flyktingar skulle vilja återvända till sina förra hemländer. Under tiden i Sverige har de i många fall skaffat kunskaper som kommer väl till pass när ett land skall återuppbyggas. Förutom sakkunskaper och yrkeskunskaper är sättet att organisera samhället en viktig kunskap att förmedla.

Inte minst gäller det människor som kommit hit från Somalia. Landet har under lång tid slitits sönder av inbördeskrig. Kriget och oroligheterna där har slagit sönder den infrastruktur som funnits. Förutom den fysiska infrastrukturen som vägar har också institutioner som banker och skolor drabbats. Allvarligast är att barn som nu växer upp inte ens får lära sig att läsa och skriva, vilket kommer att vara till nackdel för hela landet under lång tid framöver.

Somalia är det mest uppenbara exemplet men andra länder har förhållanden som medför att återvandrare verksamt kan bidra till att förbättra situationen.

Som ett komplement till förvärvade kunskaper och erfarenheter kan riktade yrkesutbildningar med inslag av ekonomi och administration som anpassas efter behoven i det tidigare hemlandet vara ett bra sätt att öka möjligheterna att framgångsrikt etablera sig där. Därför bör regeringen överväga möjligheten att utveckla utbildningar som stöder etablering av företag som drivs av återvandrare samt uppmuntra de människor som vill återvända till sina tidigare hemländer för att dela med sig av sina kunskaper.

Stockholm den 20 september 2013

Abdirizak Waberi (M)